

EN EVANGELISK-LUTHERSK KYRKA

Stolt och lyhörd

Svenska kyrkan präglas av den evangelisk-lutherska traditionen och de uttryck som är centrala där. Vi ska vara stolta över det, men samtidigt måste vi respektera och vara lyhörda för att människor behöver finna egna ord och uttryck för sin tro.

V arför heter vår kyrka Svenska kyrkan, när det finns så många kyrkor i Sverige? I en mening har man talat om "Svenska kyrkan" sedan katolsk tid, men då betydde det att kyrkan i Sverige var en del av den katolska kyrkan med en egen ärkebiskop. På 1500-talet skedde stora omvälvningar i Europa. Då som nu var politiska förändringar sammanvävda med teologiska omprövningar. Både vid riksdagar och kyrkomöten behandlades teologiska frågor och tolkningar av bekän-

nelsen diskuterades. Resultatet blev efter en tid en splittning av kyrkan, där de som ville förändring först kallades evangeliska och senare delades upp i fler grupperingar. Då började man tala om den tradition vi kom att tillhöra som evangelisk-luthersk, men behöll namnet Svenska kyrkan. Sedan dess präglar Martin Luthers brottningsfrågor och de svar han fann vårt trossamfund.

Relationen till Gud är inte till salu

Vad är då det evangeliska? Evangelium betyder glatt budskap och ordet används för att tala om centrum i kristen tro – att livet har förändrats i och genom Jesus. Det han sa och gjorde, hans liv, död och uppståndelse, förändrar livsvillkoren. Givetvis präglar evangeliet alla kyrkor, men det som gör att ordet finns i karakteriseringen av vår kyrka är Martin Luthers ständiga upprepning av att vår relation till Gud inte kan köpas. Den är inte till salu. Det finns inget pris man kan betala och inget stort man kan göra för att få ett fredligt och nära förhållande till Gud. Gud ger sin kärlek till oss – av kärlek. Detta är det glada budskapet, allt är nåd!

Martin Luther var bibellärare och när han ville komma till rätta med sådant som han ansåg vara fel i sin tids kyrkoliv och teologi var det till Bibelns texter han vände sig för att finna kärnan. Guds Ord är centralt i de evangelisk-lutherska kyrkorna. Det finns i Bibeln, men också i förkunnelsen. Ibland skiljer vi mellan Ordet och orden. De talade eller sjungna orden ska uttrycka det gudomliga Ordet. Prästerna kallas det gudomliga Ordets tjänare (*verbi divini minister*).

Ord har makt att förändra

Orden finns inte för sin egen skull. De är till för att hjälpa oss att förstå verkligheten och göra det lättare att ta till oss det vi är med om. Martin Luther understryker samspelet mellan ord och sakrament. Tydningen och tillämpningen av det som sker i kyrkan, i dopet och nattvarden, är viktig. Detta ger oss förutsättningar för att vi ska kunna bära det glada budskapet med oss i vardagen.

Ord har också makt att förändra. Jesus upprättade människor, han hjälpte dem och förlät dem. Förlåtelsen är den möjlighet vi har att ändra det som inte går att göra om,

Ord har också makt att förändra. Jesus upprättade människor, han hjälpte dem och förlät dem.

reparera eller förnya på annat sätt. Den är nådens öppning i det stängda, evangeliets ljus i det mörka och den kraft som reser oss upp när vi fallit. Alla ska få möjlighet att förstå det som sägs, läses och sjungs. Människor behöver få höra sitt eget språk talas för att själva kunna bidra till att orden blir meningsfulla och sedan kunna ge dem vidare till andra. Det finns en stor evangelisk frihet att själv söka och finna de rätta orden.

Ge vidare till andra

Av Guds nåd är vi frälsta. Det är svåra ord, men de uttrycker att Gud vill att världen ska leva och därför har Gud räddat den från allt som hotar livet. Det är Guds gåva till människan. Detta säger något om hur livets grundritning ser ut. Frälsningen är inte till salu, den ingår inte i något system med byteshandel. Livet är ett flöde som inte kan hejdas. Det är trons övertygelse. När vi ser livet på det sättet, blir det självklart att meningen är att vi ska ge vidare till andra av allt det Gud ger. Evangeliet utmanar oss till kamp mot orättvisor och insatser för fred och försoning i alla sammanhang.

Kyrkan finns för att världen ska leva

Den evangelisk-lutherska dialekten är en av många olika dialekter som talas i våra olika kyrkor och samfund. Den har sin speciella prägel, men liknar samtidigt andra traditioner i många avseenden. Det är vår kallelse att vårda och utveckla den med stolthet. Samtidigt behöver vi se upp, så att vi inte bidrar till ökad splittring. Det finns alltid en risk

att stoltheten över det egna innebär nedvärdering av andra riktningar och rörelser. Men det är inte nödvändigt att glädjen över det evangelisk-lutherska behöver bli till på andras bekostnad. Genom den ekumeniska kallelsen att verka för kristen enhet har vi förpliktat oss till lyhördhet för andra.

Vi ser att vi är en del av den världsvida kyrkan och att vi därför har en skyldighet att både lyssna på och hjälpa varandra. Kyrkan finns ju inte för sin egen skull, utan för att världen ska leva. Vårt gemensamma uppdrag är att sprida evangeliet i ord och handling, så att människor kommer till tro, finner tröst och fylls av hopp.

CRISTINA GRENHOLM

SAMTALSFRÅGOR

De evangelisk-lutherska kyrkorna upplevs ibland som alltför koncentrerade på ord. Är orden för många? På vilket sätt kan de hjälpa?

Visionen är att alla ska ha tillgång till både Ordet och orden. Alla ska kunna lyssna och förstå, tala och tillämpa. Så fungerar det inte alltid. Vad är det som hindrar det levande ordet? Hur skulle det kunna fungera bättre?

Att samtidigt vara stolt över sin tradition och lyhörd för andras är inte enkelt. Har du några exempel på när det inträffat? Vad kan underlätta för att detta ska vara möjligt?